

Гайдучок Т.С., к.е.н., доцент

Житомирський національний агроекологічний університет

АКТИВІЗАЦІЯ ІНВЕСТУВАННЯ АГРАРНОЇ СФЕРИ В УМОВАХ ТРАНЗИТИВНОЇ ЕКОНОМІКИ

Вступ. Проблема інвестицій та інвестиційного процесу серед значної кількості питань, які розглядаються в сучасній економічній науці, належить до першочергових. Розвиток сільського господарства в умовах транзитивної економіки в значній мірі залежить від інвестиційного забезпечення, яке з 2001 р. має тенденцію до постійного збільшення і в 2008 р. склало 8,8 млрд. грн. Вкладення і повернення інвестицій на підприємствах галузі, як правило, формує ефективність господарювання, вирішує питання конкурентоспроможності виробництва на зовнішньому і внутрішньому ринках.

Реалізація довгострокової стратегії суспільно-економічного розвитку країни вимагає нарощування інвестиційних ресурсів, поліпшення їх структури і оптимізації напрямів їх використання відповідно до пріоритетів економічного зростання. Обов'язковою умовою забезпечення економічного зростання є здійснення державою цілком виваженої інвестиційної політики в аграрній сфері національної економіки. В умовах досягнення відносної фінансової стабілізації активізація інвестиційної діяльності має спрямовуватися на забезпечення прогресивних зрушень в економіці сільськогосподарських підприємств, оновлення їх матеріально-технічної бази, формування конкурентоспроможних сільськогосподарських структур тощо. Отже, дослідження питань пов'язаних з формуванням організаційно-економічних механізмів інвестування на рівні сільськогосподарських підприємств в умовах їх транзитивного розвитку та входження в світову організацію торгівлі набувають особливого значення.

Аналіз останніх досліджень. Інвестиційні процеси, які відбуваються в Україні та в інших країнах, привертають увагу як вітчизняних, так і зарубіжних вчених-економістів. Найпильнішою уваги громадськості й практиків заслуговують такі закордонні дослідники інвестування, як Г. Бірман, С. Шмідт, Л. Дж. Гі-

тман, М.Д. Джонк, В. Бернс, С.Б. Баронес та ін., а серед вітчизняних науковців вагомий внесок в активізацію інвестиційного процесу внесли – В.Г. Андрійчук, І.О. Бланк, Д. Білик, М.І. Кисіль, М.Ю. Коденська, П.Т. Саблук, Г.М. Підлісецький, В.К. Савчук, В. Шеремет та ін. Проте далеко не всі питання цієї сфери вирішені до кінця, особливо – на регіональному рівні. Саме їх розгляд і є метою нашого дослідження.

Вклад основного матеріалу. В умовах, що склалися, інвестиційна проблема в сільському господарстві набула особливої масштабності. За підрахунками фахівців ННЦ «Інститут аграрної економіки» для забезпечення інвестиційного процесу в сільському господарстві на рівні 1991 року необхідно щорічно майже 9 млрд. дол. США, а на рівні нормативної потреби в капітальних вкладеннях – 12 млрд. дол. США [1, с. 355]. В сучасних умовах інвестиції в розвиток сільського господарства є незначними. При цьому частка вкладень в аграрну сферу економіки країни в цілому, так і в Житомирській області є досить мізерною.

Порівнюючи інвестування аграрної сфери Житомирщини із Україною в цілому, як позитивне явище необхідно зазначити, що останнім часом на частку аграрної сфери області припадає більше 6% загальної суми інвестицій в основний капітал. Проте темпи збільшення інвестицій в сільське господарство та в економіку країни є вищими порівняно із Житомирщиною. Так, якщо по країні в цілому загальний обсяг інвестування у розвиток сільського господарства за 2003-2008 рр. зріс у 4,3 рази, то по Житомирській області – в 3,1 рази. Тому не випадково, що за досліджуваний період питома вага Житомирської області в загальних інвестиціях по вказаній сфері діяльності зменшилась.

У 2008р. на розвиток економіки області за рахунок усіх джерел фінансування спрямовано 4380,6 млн. грн. капітальних інвестицій, з них 83,2% складають інвестиції в основний капітал, а саме у капітальне будівництво та придбання машин і обладнання.

Обсяг інвестицій в основний капітал, освоєних у 2008р., на 19,8% перевищив вкладення 2007р. і склав 3645,7 млн. грн. За технологічною структурою інвестицій в основний капітал 54,1% становили витрати на придбання машин і обладнання і 42,4% – витрати на здійснення будівельно-монтажних робіт (52,2% і 44,6% відповідно у 2007р.). Збільшення обсягів інвестицій склалося у сільському господарстві, мисливстві та лісовому господарстві – на 71,2%,

Враховуючи, що інвестиції нині є одним з джерел поновлення обігових коштів і фінансування розвитку матеріально-технічної бази підприємств, робота в напрямі створення привабливого інвестиційного клімату в аграрній сфері продовжується.

Висновок. Інвестиційна політика держави повинна орієнтуватися на підтримку виробництва дефіцитних з точки зору споживача та експорту видів сільськогосподарської продукції, існуючих та нових форм господарювання, раціоналізації сільського господарства та підвищення його ефективності,

соціального відродження села, збереження земельних ресурсів та екологічного стану аграрної сфери.

В найближчій перспективі слід очікувати більші надходження інвестицій в розвиток сільського господарства і підвищення їх впливу на результативність діяльності.

Література:

1. Саблук П. Аграрна економіка і політика в Україні: підсумки минулого та погляд в майбутнє / П. Саблук / Аграрна економіка в умовах демократичного державотворення. – К.: ІАЕ, 2001. – 484с.